

РЕШЕНИЕ

№ 11334

гр. С. 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 36 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИМОНА В. НАВУЩАНОВА

при участието на секретаря КРАСИМИРА М. ИНКОВА
като разгледа докладваното от СИМОНА В. НАВУЩАНОВА Гражданско дело № 20221110159751 по описа за 2022 година

Предявени са искове с правна квалификация чл. 422 ГПК, вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ, вр. чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба на „Дженерали Застраховане“ АД, ЕИК ... против Агенция „Пътна Инфраструктура“ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 701,53 лв., представляваща вземане за изплатено от ищеца застрахователно обезщетение по щета №, ведно със законната лихва върху главницата от 07.03.2022 г. до окончателното изплащане, както и сумата в размер на 27,67 лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата в периода от 17.10.2021 г. до 07.03.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 12067/2020 г. по описа на СРС, 36 с-в.

Излага се, че на 02.04.2021 г. по обходен път на АМ Тракия, на около 2 км. преди гр. Ч., се е случило ПТП, при което лек автомобил марка „БМВ“, модел „750 Л Д Х ДРАЙВ“, с рег. № .., собственост на Райфайзен лизинг България ЕООД и управляван от С. З. З., попаднал на необозначено и необезопасено препятствие от пътното платно, вследствие на което на автомобила били причинени вреди, за отстраняване на които ищецът като застраховател на автомобила по застраховка „Каско“, с полица №03.07.2020 г., с период на покритие 30.08.2020 г. до 29.08.2021 г. и щета № при застрахователя е изплатил на собственика на автомобила сумата от 686,53 лева с преводно нареждане от 12.05.2021 г. Излага, че е извършил и ликвидационни разноси по определяне на щетата в размер на 15 лв.

Застрахователят е встъпил в правата на увреденото лице до размера на платеното от него срещу ответника като собственик на пътната мрежа, част от републиканската такава. С регресна покана от 29.09.2021 г. ответникът бил поканен да заплати процесната сума, но така и не последвало плащане. Ето защо се предявяват настоящите искове за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 701,53 лв., представляваща вземане за изплатено от ищеца застрахователно обезщетение по щета №....., ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска – 07.03.2022 г., до окончателното изплащане, както и сумата в размер на 27,67 лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата в периода от 17.10.2021 г. до 07.03.2022 г. Претендират се и разноси по производството.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор от ответника, с който оспорва исковата молба по основание и размер. Оспорва процесното ПТП да е настъпило на път от републиканската пътна мрежа. Твърди, че застрахователят е изплатил застрахователно обезщетение в противоречие с Общите си условия, доколкото не била извършена проверка дали причините за настъпване на уврежданията не се дължали на действия на водача и дали същият не е шофирал под въздействието на алкохол. Оспорва настъпването на ПТП, механизма на същото, наличието на препятствие на пътя, причинно-следствената връзка между твърдените вреди и ПТП, както и техния размер. Оспорва да е налице валидно застрахователно правоотношение между ищеца и собственика на увредения автомобил. Твърди, че изключителна вина за настъпване на събитието имал водачът на процесното МПС. Релевира възражение за съпричиняване, доколкото водачът не е контролирал непрекъснато управляваното от него МПС. Ето защо моли за отхвърляне на предявените искове, като претендира и разноски по производството.

Третите лица помагачи на страната на ответника „ТЕЙС БГ“ ЕАД и „ПРОМАКС“ ЕООД изразяват становище за неоснователност на предявените искове.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното от фактическа страна:

Ищцовото дружество, в качеството му на застраховател по застраховка „Каско“ и „Злополука на МПС“, е подало на 07.03.2022 г. до Софийския районен съд заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410 ГПК против ответника Агенция „Пътна инфраструктура“ за дължими суми, представляващи изплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ и „Злополука“ на МПС във връзка с щета №

Въз основа на това заявление било образувано ч. гр. д. № 12067/2022 г. на СРС, по което в полза на заявителя е издадена заповед за изпълнение на парично задължение против длъжника и настоящ ответник, срещу която в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК е постъпило възражение. В срока по чл. 415, ал. 4 ГПК заявителят-ищец е предявил настоящия положителен установителен иск.

Установява се от приетата по делото като писмено доказателство застрахователна полица №03.07.2020 г. по застраховка „Каско на МПС“, валидна за периода от 30.08.2020 г. до 29.08.2021 г., че същата е сключена между ищцовото дружество ЗАД „Дженерали застраховане“ АД и „Райфайзен лизинг България“ ЕООД за процесния автомобил – лек автомобил марка „БМВ“, модел „750 Л Д Х ДРАЙВ“, с рег. № .. и в която е уговорено, че плащането на 4 застрахователната премия ще се извърши в брой на четири вноски, като са представени доказателства, че същите са заплатени. Представени са и ОУ, приложими към сключения застрахователен договор.

От представеното по делото искане за оценка щета от 05.04.2021 г. се установява, че на 02.04.2021 г., около 18.30 часа, при движение от магистралата по посока гр. Ч., по обходния маршрут, на около 2км. преди Ч., процесният автомобил „БМВ“, модел „750 Л Д Х ДРАЙВ“, с рег. № .. попаднал в неизправност на пътното платно – дупка, при което на същия са нанесени материални щети, като е била увредена предна дясна гума.

Съставен е опис на претенция по щета, с който са установени щети по автомобила по предна дясна гума и предна дясна джанта, като видно от калкулацията, съдържаща се в опис – заключението, както и в доклада по щета, сумата, необходима за отстраняване на щетите, е 686,53 лева, която е изплатена на собственика на увредения автомобил с преводно нареждане от 12.05.2021 г.

С регресна покана от 29.09.2021 г. ищецът е поканил ответника да възстанови горепосочената сума в 15 дневен срок от получаване на писмото. Поканата е получена от ответника на 30.09.2021 г., видно от приетото известие за доставяне.

По делото са приети като писмени доказателства и свидетелство за управление на МПС и контролен талон на С. З. З., както и удостоверение за годишен технически преглед.

По делото са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля С. З. З. и С. П. П..

От показанията на свидетеля З. се установява, че през 2021 г. е завеждал няколко щети заради спукани гуми. Спомня за ПТП, което е претърпял в района на гр. Ч. през 2021 г. като управлявал процесния автомобил „БМВ“, с рег. № ... Инцидентът станал, когато била отбита магистралата, точно в този район, където правили магистралата, по обходния път. Уточнява, че дупката била извън населено място, по обходния път, преди отбивката за гр. Ч., а той се движел посока гр. Пловдив и понеже магистралата била отбита, слязъл по обходния маршрут. В платното, което се движел имало дупка, не я виждал и минал през нея и се увредила предната дясна гума. Движел се с разрешена скорост, даже по-ниска от разрешената, тъй като било голямо задръстване. Гимите на автомобила били нископрофилни „рънфлат“, поради което можело да кара с тях до сервиза в гр. С. което и сторил. В колата бил със С. П. П. и Велин Бонев.

От показанията на свидетеля П. се установява, че същият познава С. З., който е негов шофьор. Посочва, че през 2021 г. Захари е управлявал процесния автомобил „БМВ“, с рег. № .., както и че имат няколко инциденти със спукани гуми на път за морето. Не си спомня за процесното ПТП, участвал е в много такива и винаги е присъствал, защото автомобилът не се управлява без него. Спомня си за инцидент в гр. Ч., когато било отбито движението и пътували за морето, но не си спомня други подробности. Твърди, че има няколко претърпени инциденти със спукани гуми на път за морето, както и че гумите на автомобила са ниско профилни.

По делото е назначена и изслушана съдебно - автотехническа експертиза, вещото лице по която, след запознаване с всички доказателства по делото, вкл. приложения снимков материал, е дало заключение, че възможният механизъм, при който е настъпило процесното ПТП, е следния: На 02.04.2021 г., около 18:30 часа, лек автомобил „БМВ“, с рег. № .., се движи по обходен път на а.м. Тракия и в района около 2км. преди Ч. превозното средство попада в дупка на пътното платно. Вещото лице сочи, че констатираната от застрахователя щета по лекия автомобил е в причинно-следствена връзка с настъпилото на 02.04.2021 г. ПТП; че стойността, необходима за възстановяване на нанесената на процесния лек автомобил щета, изчислена на база средни пазарни цени към датата на застрахователното събитие, е 686,53 лева, а обичайните разноски, които застрахователят прави при ликвидация на щета, са в размер на 15 лева. При липса на знаци, които да я ограничават, позволената скорост е 90 км/ч като при движение със скорост до 90 км/ч могат да бъдат получени уврежданията по процесното МПС. Посочва, че щетите по процесното МПС е възможно да настъпят и при друг механизъм, например при съприкосновения с бордюр, но такива доказателства по делото не са налични. Горната фактическа обстановка е несъмнена. Тя се установява от събраните по делото писмени доказателства, които съдът кредитира изцяло.

Съдът прецени събраните по делото гласни доказателствени средства, при съпоставка и във връзка с неоспорените писмени доказателства и ги кредитира изцяло, като безпротиворечиви и съответстващи на останалия събран по делото доказателствен материал.

Съдът кредитира и заключението по приетата съдебно - автотехническа експертиза, като компетентно изготвено от вещо лице, в чиято безпристрастност съдът няма основания да се съмнява.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът намира следното:

Исковете са предявени от процесуално легитимирана страна и при наличието на правен интерес, поради което са процесуално допустими. Правният интерес от воденето им се обосновава с издадена срещу ответника в полза на ищеца заповед за изпълнение по реда на чл. 410 ГПК относно вземанията, предмет на настоящото производство, срещу която в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК е постъпило възражение. Исковете за установяване на вземането са подадени в преклузивния срок по чл. 415, ал. 4 ГПК.

За да бъдат уважени предявените искове, е необходимо по делото ищецът да докаже при условията на пълно и главно доказване следните факти: че е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие виновно и противоправно поведение на лице, за което отговаря ответникът, е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното задължение застрахователят е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение, както и твърдения механизъм на ПТП, в причинна връзка с който са нанесени посочените вреди на автомобила и размера на обезщетението.

От приетите по делото доказателства се установява наличието на застрахователно правоотношение между ищеца и собственика на процесния лек автомобил, която е била валидна към момента на настъпване на твърдяното застрахователно събитие.

От събраните по делото гласни доказателствени средства чрез разпита на свидетеля С. З. се установява, че през 2021 г. при движение от магистралата по посока гр. Ч., по обходния маршрут, преди гр. Ч. е претърпял ПТП с процесния автомобил „БМВ“, модел „750 Л Д Х ДРАЙВ“, с рег. № .. като попаднал в дупка, при което на същия са нанесени материални щети, като е била увредена предна дясна гума. Свидетелят е пряк очевидец на реализираното се ПТП, изложените от него обстоятелства са конкретни и последователни, като се подкрепят от останалите събрани доказателства, в това число и от уведомлението за щета от 05.04.2021 г. (л. 16). Съдът кредитира като достоверни показанията на дадени от свидетелите като досежно механизъм на настъпилото ПТП съдът кредитира тези на свидетеля С.ов, които се подкрепят изцяло и от събраните по делото писмени доказателства и изготвената и неоспорена САТЕ. Свидетеля П. не се спомня процесното ПТП, с оглед на което съдът счита, че не е налице противоречие между твърдяното от него „че е станало ПТП-то на път за морето“ и посоченото от свид. С.ов „че е пътувал в посока П, тъй като в показанията си П. посочва, че е участвал в няколко ПТП със спукана гума на път за морето. Свидетелят П. потвърждава, че процесният автомобил е негов, както и че свид. З. е негов шофьор. Не са ангажирани от ответната страна доказателства механизъм да е осъществен по начин, различен по посочения.

От приетата по делото САТЕ се установява наличието на пряка причинно - следствена връзка между механизма на ПТП и нанесените щети. Наред с това се установява, че в изпълнение на задълженията си по КЗ, собственикът на лекия автомобил е съобщил на ищеца за настъпилото застрахователно събитие. В изпълнение на задълженията си по сключения договор за имуществено застраховане, ищецът е обезщетил нанесените върху застрахования при него автомобил вреди, като е определил сума от 686,53 лева, изплатена на 12.05.2021 г. След извършване на плащането на основание чл. 410, ал. 1 КЗ ищецът е встъпил в правата на застрахования срещу причинителя на вредата до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски за неговото определяне.

Обемът на суброгационното право включва както правата срещу физическото лице – пряк причинител по чл. 45, ал. 1 ЗЗД, така и правата на увредения по чл. 47 – 49 ЗЗД срещу лицата, които носят отговорност за чужди виновни действия – в този смисъл ППВС № 7/4.10.1978 г. Отговорността е по чл. 49 ЗЗД, а не по чл. 50 ЗЗД, доколкото се твърди нарушение на предписано правило и вредата не следва от обективното качество на вещта.

Безспорно се установява по делото, че пътят, на който се е осъществило ПТП-то е част от републиканската пътна мрежа, както и че същият се стопанисва и поддържа от ответната агенция. В тази връзка съдът взе предвид искането за щета (л. 16), където е посочено, че ПТП е станало „при движение от магистралата по посока гр. Ч., по обходния маршрут, на около 2км. преди Ч.“, което потвърди и свид. З. при проведения разпит. Освен това, разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Закона за пътищата регламентира собствеността върху републиканските пътища, като за титуляр на правото на собственост върху същите е определена Държавата. На основание чл. 30 и сл. от Закона за пътищата изграждането, ремонтът и поддържането на републиканските

пътища се осъществяват от Агенция „Пътна инфраструктура“. Следователно Агенция „Пътна инфраструктура“, като собственик на републиканските пътища и задължено във връзка с поддръжката им лице, се явява пасивно легитимирана по искове за вреди, причинени от небезопасни препятствия по пътната настилка. Същото се обосновава и от факта, че служители на ответната агенция не са положили дължимата грижа да обезопасят дупката в пътното платно, като по този начин са предположили и настъпването на вредоносни последици от нея. Установената дупка на пътното платно представлява „препятствие на пътя“ по смисъла на § 1, т. 19 от ППЗДвП, тъй като нарушава целостта на пътното покритие и създава опасност за движението. Доколкото не се твърди, а и не се установи, че тази дупка е била обезопасена с нарочен пътен знак, който да указва на водачите да я заобиколят, за да продължат движението си (аргумент от чл. 52, ал. 1 ППЗДвП), а и да е имало каквато и да е друга указателна табела или сигнализация, ответникът не е изпълнил задълженията си по чл. 30 ЗП и чл. 13 ЗДвП. Налице е бездействие на служителите на ответната агенция, натоварени със задължението да сигнализират препятствията по пътя и да ги отстраняват, с което да обезпечават безопасността на движението, поради което и на основание чл. 49 ЗЗД, ответникът носи отговорност за причинените при процесното ПТП вреди. При така установената правна уредба се налага изводът, че за поддържането и ремонта на пътя е отговорна ответната Агенция „Пътна инфраструктура“. Безспорно причините, провокирали нарушаването целостта на пътната настилка, биха могли да бъдат от различен характер: да се коренят както в измененията, които тя е претърпяла с течение на времето и под въздействие на други обективни фактори, като например атмосферни условия и тежестта на преминаващите пътни превозни средства, така и от човешко въздействие върху нея. За настоящия правен спор тези причини са без значение, тъй като във всички случаи е налице виновно поведение (бездействие) на служители от Агенцията по поддържането и ремонта на пътя. Следователно, налице е основание за ангажиране отговорността на ответника по чл. 49 ЗЗД. Без значение за отговорността на ответната Агенция пред застрахователя е и обстоятелството дали ремонтът и поддръжката е възложено на договорно основание на трето лице, към което ответникът евентуално би могъл да упражни регресните си права.

Съдът намира за неоснователно направеното от ответника възражение за съпричиняване, поради нарушение на разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от Закона за движението по пътищата, която гласи: „Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“. По делото не се установи поведение на водача на процесното МПС, което да нарушава цитираните разпоредби и това да е довело до попадането му в процесната дупка. Това са все обстоятелства, които са в доказателствена тежест на ответника, т. е. последният трябва да ги установи при условията на пълно и главно доказване. Не се установява съпричиняване на вредоносния резултат.

Следва да се отбележи, че в дължимата грижа при управление на МПС не се включва изискване за знание за неравностите по пътя или презумиране за наличие на такива. Необозначената и несигнализирана дупка не представлява предвидимо препятствие по смисъла на чл. 20, ал. 2 ЗДвП, за да е налице задължение за водача да избира скоростта така, че да може да спре. Ето защо и съдът приема, че единствена причина за настъпилото ПТП с материални увреждания по автомобила, е състоянието на пътя.

Според заключението по назначената съдебно - автотехническа експертиза общата пазарна стойност на щетите, съответно необходимите разходи за пълното възстановяване на автомобила от описаните и изплатени увреди към датата на ПТП, възлиза на 686,53 лева. Доколкото, обемът на регресното вземане се определя от размера на действителните вреди, то в полза на ищеца е възникнало вземане в размер на така посочената сума. Следва да се присъди и претендираната сума от 15 лева -

обичайни ликвидационни разноси (чл. 410, ал. 1, пр. 2 КЗ). Съдът намира, че те съставляват обичаен разход за приключване на застрахователната щета, предвид свързаната с дейността работа на застрахователя, при което подлежат на присъждане. Следователно, искът за главница следва да бъде уважен изцяло, ведно със законна лихва от датата на депозиране на заявлението до окончателното плащане на сумата.

Правото на ищеца да предяви регресната си претенция възниква от момента на изплащане на обезщетението, но за да настъпят последиците на забавата, не е достатъчен само фактът на плащането. По смисъла на чл. 86 ЗЗД длъжникът дължи обезщетение за забавено плащане от деня на забавата, а тогава, когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава от момента на поканата - чл. 84, ал. 2 ЗЗД. Регресната покана до ответника е била получена на 30.09.2021 г. Ищецът претендира сумата в размер на 27,67 лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата в периода от 17.10.2021 г. до 07.03.2022 г., като изчислено от съда по реда на чл. 162 ГПК, обезщетението за забава за посочения период е в рамките на предявения размер.

Ето защо, искът по чл. 86 ЗЗД, представляващ обезщетение за забавено плащане, следва да се уважи изцяло.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът има право на разноси. Същият доказва направени разноси пред исковия съд, както следва: 75,00 лева – внесена държавна такса за исковото производство, 200,00 лева – депозит за вещо лице, 100 лева депозити за разпит на свидетели и 360 лева за заплатено адвокатско възнаграждение с ДДС. В заповедното производство е сторил разноси за държавна такса в размер на 25 лева и разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 360 лева с ДДС.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Пътна Инфраструктура“, с ЕИК: .. със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „М.“ № 3 **ДА ЗАПЛАТИ** на „Дженерали Застраховане“ АД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „К.Д“ № 68, сумата от **701,53 лв.**, представляваща вземане за изплатено от ищеца застрахователно обезщетение по щета №, (с вкл. 15 лева ликвидационни разходи), за причинени имуществени вреди на лек автомобил „БМВ“, модел „750 Л Д Х ДРАЙВ“, с рег. № .., в резултата на настъпило на 02.04.2021 г. ПТП, ведно със законната лихва върху главницата от 07.03.2022 г. до окончателното изплащане, както и сумата в размер на **27,67 лв.**, представляваща обезщетение за забава върху главницата в периода от 17.10.2021 г. до 07.03.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 12067/2020 г. по описа на СРС, 36 с-в.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна Инфраструктура“, с ЕИК: .. със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „М.“ № 3 **ДА ЗАПЛАТИ** на „Дженерали Застраховане“ АД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „К.Д“ № 68 сума в общ размер от 735,00 лева – разноси за настоящото производство и сума в общ размер от 435 лева – разноси в заповедното производство.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____

